

Programación didáctica

EDUCACIÓN SECUNDARIA DE ADULTOS

MODULO 3

DEPARTAMENTO	LINGUA GALEGA E LITERATURA	
MATERIA OU ÁMBITO	ÁMBITO DE COMUNICACIÓN	
CURSO E GRUPOS	MÓDULO 3	
PROFESORADO	MARIBEL GIL CABHEIRO	
LIBRO DE TEXTO		
	Ano de implantación	

Índice

Rexenerar co cursor no índice e premendo F9 (actualizar campos)

1.	Introdución e contextualización.....	3
2.	Contribución ao desenvolvemento das competencias clave	3
3.	Concreción, de ser o caso, dos obxectivos para o curso	6
4.	Concreción de cada estándar de aprendizaxe available:	17
5.	Concrecións metodolóxicas	17
6.	Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar	25
7.	Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción	26
7.1	Criterios de avaliación	26
7.2	Criterios de cualificación.....	26
7.3	Criterios de promoción	29
8.	Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.	29
9.	Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.....	29
10.	Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados	31
11.	Medidas de atención á diversidade	31
12.	Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda	31
13.	Actividades complementarias e extraescolares.....	32
14.	Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	32

1. Introducción e contextualización

Introdución xeral

A Lei orgánica 8/2013, no capítulo III determina que se entende por currículo o conxunto de obxectivos, competencias, contidos, criterios de avaliación, estándares e resultados de aprendizaxe avaliábeis de cada unha das ensinanzas e etapas educativas reguladas pola citada Lei. O Real decreto 1105/2014, de 26 de decembro, establece o currículo básico da Educación Secundaria Obrigatoria e do Bacharelato. O Decreto 86/2015, do 25 de xuño, establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Segundo a Lei 8/2013, corresponde ao Goberno o deseño básico, en relación cos obxectivos, competencias, contidos e criterios de avaliación, estándares e resultados de aprendizaxe avaliábeis, co fin de asegurar unha formación común e o carácter oficial e a validez en todo o territorio nacional das titulacións ás que se refire esta Lei Orgánica. Non obstante, dentro dos límites establecidos polas Administracións, os centros docentes desenvolverán e complementarán, no seu caso, o currículo e as medidas de atención á diversidade establecidas polas Administracións educativas, adaptándoos ás características do alumnado e á súa realidade educativa co fin de atender a todo o alumnado.

De acordo co artigo 10 do RD 1105/2014, a finalidade da Educación Secundaria Obrigatoria consiste en acadar que os alumnos e alumnas adquiren os elementos básicos da cultura, especialmente nos seus aspectos humanístico, artístico, científico e tecnolóxico; desenvolver e consolidar neles hábitos de estudo e de traballo; prepararlos para a súa incorporación a estudos posteriores e para a súa inserción laboral e formalos para o exercicio dos seus dereitos e obrigas na vida como cidadáns.

2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

Competencias clave do currículo de ESO

Segundo o Artigo 6.2 da Lei Orgánica 8/2013, se coñecen como competencias son “capacidades para aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de acadar a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos”.

O RD 1105/2014 precisa que as competencias do currículo serán as seguintes:

- Comunicación lingüística (CCL).
- Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT).
- Competencia dixital (CD).
- Aprender a aprender (CAA).
- Competencias sociais e cívicas (CSC).
- Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- Conciencia e expresións culturais (CCEC).

O Decreto autonómico 86/2015, que establece o currículo para a ESO e o bacharelato no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia precisa a relación entre as competencias clave e os criterios de avaliación. Deste xeito, facilítase a integración das competencias no currículo.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE QUE FORMAN PARTE DO PERFIL DA COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA

B1.1.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.

B1.1.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.

B1.1.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.

B1.2.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.

B1.3.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.

B1.3.3. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.

B1.4.1. Elabora guiños para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.

B1.4.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.

B1.4.3. Recoñece a avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.

B1.5.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.

B1.5.2. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.

B1.5.3. Realiza exposicións educativas sinxelas.

B1.6.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.

B1.7.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das

persoas interlocutoras.

B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatória.

B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.

B2.1.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.

B2.1.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.

B2.2.1. Analiza textos literarios, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.

B2.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo.

B2.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.

B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.

B2.4.1. Produce textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.

B2.5.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.

B2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.

B2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.

B2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.

B2.8.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.

B2.8.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.

B2.8.3. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.

B2.8.4. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.

B2.8.5. Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.

B2.9.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.

B3.1.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.

B3.2.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica .

B3.2.2. Revisa os textos para puntuar correctamente.

B3.3.1. Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.

B3.4.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.

B3.4.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoos coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.

B3.5.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.

B3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.

B3.7.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.

B3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.

B3.9.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.

B3.10.1. Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.

B3.10.2..Utiliza un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.

B4.1.1. Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.

B4.2.1. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.

B4.2.2. Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.

B4.2.3. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.

B4.3.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.

B4.3.2. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.

B4.4.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.

B5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.

B5.1.2. Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.

B5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX para a súa lectura.

B5.2.2. Le autonomamente e comenta obras ou textos representativos das literaturas

galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período

correspondente.

B5.2.3. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e ponno en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).

B5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.

B5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.

B5.5.1. Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.

B5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.

B5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.

B5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE QUE FORMAN PARTE DO PERFIL DA COMPETENCIA MATEMÁTICA E DAS COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIAS E TECNOLOXÍA

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE QUE FORMAN PARTE DO PERFIL DA COMPETENCIA DIXITAL

B1.6.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.

B1.6.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.

B2.4.1. Produce textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.

B2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.

B2.9.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.

B4.2.3. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.

B5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE QUE FORMAN PARTE DO PERFIL DA COMPETENCIA DE APRENDER A APRENDER

B1.1.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.

B1.2.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.

B1.3.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.

B1.3.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.

B1.4.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.

B1.4.3. Recoñece a avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.

B1.6.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.

B1.7.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.

B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.

B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.

B2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.

B2.8.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.

B2.8.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.

B2.8.5. Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.

B3.4.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías

gramaticais.

B3.4.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoos coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.

B3.5.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.

B3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.

B3.7.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.

B3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.

B3.9.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.

B3.10.1. Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE QUE FORMAN PARTE DO PERFIL DAS COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS

B1.2.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.

B1.5.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.

B1.6.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.

B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.

B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.

B2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.

B2.8.3. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.

B4.2.1. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.

B4.2.2. Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.

B4.2.3. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.

B4.3.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.

B4.3.2. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.

B4.4.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE QUE FORMAN PARTE DO PERFIL DA COMPETENCIA EN SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR

B1.5.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.

B1.6.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.

B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE QUE FORMAN PARTE DO PERFIL DA COMPETENCIA EN CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIS

B1.3.3. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.

B1.5.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.

B2.5.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.

B5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.

B5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos

3. Concreción, de ser o caso, dos obxectivos para o curso

Obxectivos de etapa

O RD 1105/2014 establece que os obxectivos do currículo son os referentes relativos aos logros que o estudantes debe acadar ao finalizar cada etapa, como resultado das experiencias de ensino-

aprendizaxe intencionalmente planificadas con ese fin (Cfr. Artigo 2). No artigo 10 do Decreto 86/2015 precísanse os obxectivos da ensinanza secundaria obrigatoria, que a seguir se concretan para este curso e materia, establecendo a súa correspondencia cos contidos e criterios de avaliación.

Concreción dos obxectivos para o curso. Relación entre os obxectivos de etapa, os criterios de avaliación e os contidos.

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.2. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto.	B1.2. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.
B1.3. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
B1.4. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público.	B1.4. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais.
B1.7. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.7. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
B1.8. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B1.8. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.
B2.4. Producción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación	B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.
B2.6. Uso dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información.	B2.6. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información.
B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.	B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.
B2.8 Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	B2.8. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.
B2.9. Utilización das TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros.	B2.9. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.
B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.5. Consulta de fontes de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	B5.5. Consultar fontes de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.
B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados	B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados

na aula.	na aula.
<p>b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.</p>	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais expositivos e argumentativos.	B1.1. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos. .
B1.2. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto.	B1.2. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.
B1.3. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
B1.4. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público.	B1.4. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais.
B1.5. Construción de textos expositivos e argumentativos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados.	B1.5. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros.
B1.7. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.7. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
B1.8. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B1.8. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.
B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.	B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.
B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3 Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.
B4.4. Prexuízos lingüísticos.	B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
<p>c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.</p>	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.2. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto.	B1.2. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.
B1.3. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
B1.5. Construción de textos expositivos e argumentativos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados.	B1.5. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros.

B1.7. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.7. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
B1.8. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B1.8. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.
B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3 Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.
B4.4. Prexuízos lingüísticos.	B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.3. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3 Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.
B4.4. Prexuízos lingüísticos.	B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B2.1. Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	B2.1. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.
B2.2. Análise de textos literarios, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B2.2. Analizar textos literarios, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.
B2.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	B2.3. Comprender, interpretar e valorar textos expositivos e argumentativos.
B2.4. Producción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.	B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.
B2.5. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B2.5. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.
B3.1. Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	B3.1. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.
B3.2. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica e textual.	B3.2. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica e textual.

B3.3. Análise e uso reflexivo da acentuación, especialmente a diacrítica.	B3.3. Analizar e usar correctamente as normas de acentuación.
B3.4. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.	B3.4. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais.
B3.5. Recoñecemento da estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.5. Recoñecer a estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.
B3.6. Coñecemento, tipoloxía e caracterización dos determinantes.	B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.
B3.7. Coñecemento, caracterización e tipoloxía dos pronomes.	B3.7. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.
B3.8. Coñecemento, caracterización e tipoloxía do adverbio e das locucións adverbiais.	B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.
B3.9. Recoñecemento, observación, uso e explicación dos diferentes conectores textuais.	B3.9. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.
B3.10. Reflexión e explicación das relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	B3.10. Reflexionar e explicar as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.
B4.1. A orixe e formación da lingua galega.	B4.1. Recoñecer os principios elementos na orixe e formación da lingua galega.
B4.2. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916 e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	B4.2 Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.
B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX	B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.
B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.5. Consulta de fontes de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	B5.5. Consultar fontes de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.
f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.3. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.

B1.4. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público.	B1.4. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais.
B1.5. Construción de textos expositivos e argumentativos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados.	B1.5. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros.
B1.6. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	B1.6. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.
B1.7. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.7. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
B1.8. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B1.8. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.
B2.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	B2.3. Comprender, interpretar e valorar textos expositivos e argumentativos.
B2.4. Produción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación	B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.
B2.6. Uso dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información.	B2.6. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar información.
B2.8 Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	B2.8. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.
B2.9. Utilización das TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros.	B2.9. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.
B3.4. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.	B3.4. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais.
B3.5. Recoñecemento da estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.5. Recoñecer a estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.
B3.6. Coñecemento, tipoloxía e caracterización dos determinantes.	B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.
B3.7. Coñecemento, caracterización e tipoloxía dos pronomes.	B3.7. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.
B3.8. Coñecemento, caracterización e tipoloxía do adverbio e das locucións adverbiais.	B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.
B3.9. Recoñecemento, observación, uso e explicación dos diferentes conectores textuais.	B3.9. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.
B3.10. Reflexión e explicación das relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	B3.10. Reflexionar e explicar as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.
B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3 Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.
B4.4. Prexuízos lingüísticos.	B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.

B5.5. Consulta de fontes de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	B5.5. Consultar fontes de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.
g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais expositivos e argumentativos.	B1.1. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos. .
B1.2. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto.	B1.2. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.
B1.3. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
B1.4. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público.	B1.4. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais.
B1.5. Construción de textos expositivos e argumentativos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados.	B1.5. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros.
B1.7. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.7. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
B1.8. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B1.8. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.
B2.1. Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	B2.1. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.
B2.2. Análise de textos literarios, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B2.2. Analizar textos literarios, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.
B2.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	B2.3. Comprender, interpretar e valorar textos expositivos e argumentativos.
B2.4. Produción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.	B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.
B2.5. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B2.5. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.
B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.	B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.
B2.8. Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	B2.8. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.
B2.9. Utilización das TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros.	B2.9. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.
B3.1. Coñecemento, aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	B3.1. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.
B3.2. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión sintáctica e textual.	B3.2. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica e textual.

B3.3. Análise e uso reflexivo da acentuación, especialmente a diacrítica.	B3.3. Analizar e usar correctamente as normas de acentuación.
B3.4. Recoñecemento e identificación das categorías gramaticais.	B3.4. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais.
B3.5. Recoñecemento da estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.5. Recoñecer a estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.
B3.6. Coñecemento, tipoloxía e caracterización dos determinantes.	B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.
B3.7. Coñecemento, caracterización e tipoloxía dos pronomes.	B3.7. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.
B3.8. Coñecemento, caracterización e tipoloxía do adverbio e das locucións adverbiais.	B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.
B3.9. Recoñecemento, observación, uso e explicación dos diferentes conectores textuais.	B3.9. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.
B3.10. Reflexión e explicación das relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	B3.10. Reflexionar e explicar as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.
B4.1. A orixe e formación da lingua galega.	B4.1. Recoñecer os principios elementos na orixe e formación da lingua galega.
B4.2. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916 e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	B4.2 Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.
B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3 Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.
B4.4. Prexuízos lingüísticos.	B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX	B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.
B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.
h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.	

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais expositivos e argumentativos.	B1.1. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos.
B1.5. Construción de textos expositivos e argumentativos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados.	B1.5. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros.
B2.2. Análise de textos literarios, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B2.2. Analizar textos literarios, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.
B2.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	B2.3. Comprender, interpretar e valorar textos expositivos e argumentativos.
B2.4. Produción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.	B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.
B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.
i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.6. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	B1.6. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.
B2.4. Produción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación	B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.
B2.6. Uso dos recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar a información.	B2.6. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar información.
B2.8 Planificación, produción e revisión do texto con adecuación, coherencia, cohesión e respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	B2.8. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.
B2.9. Utilización das TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir erros.	B2.9. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.
B4.2. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916 e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	B4.2 Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.
B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e

	sociolingüístico de cada período.
B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.5. Consulta de fontes de información e familiarización coas TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	B5.5. Consultar fontes de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.
<p>l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.</p>	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B1.1. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais expositivos e argumentativos.	B1.1. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos.
B1.5. Construción de textos expositivos e argumentativos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados.	B1.5. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros.
B1.7. Participación activa e argumentada en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.7. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
B1.8. Valoración da lingua oral como un instrumento de aprendizaxe e de relación social.	B1.8. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.
B2.1. Comparación de textos literarios e non literarios e diferenciación de textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	B2.1. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.
B2.3. Comprensión, interpretación e valoración de textos expositivos e argumentativos.	B2.3. Comprender, interpretar e valorar textos expositivos e argumentativos.
B2.4. Producción de textos expositivos e argumentativos a partir da información obtida na biblioteca ou outras fontes de documentación.	B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.
<p>m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.</p>	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B2.5. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B2.5. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.
B4.1. A orixe e formación da lingua galega.	B4.1. Recoñecer os principios elementos na orixe e formación da lingua galega.
B4.2. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916 e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	B4.2 Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.
B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3 Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.
B4.4. Prexuízos lingüísticos.	B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX	B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.
	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar

B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.4. Elaboración de traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos literarios representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
B5.6. Creación ou recreación de textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.
n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
B2.7. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.	B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.
B4.1. A orixe e formación da lingua galega.	B4.1. Recoñecer os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.
B4.2. Etapas da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916 e análise e comprensión das causas e consecuencias dos feitos máis relevantes.	B4.2 Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.
B4.3. Situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3 Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.
B4.4. Prexuízos lingüísticos.	B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
B5.1. Identificación e comprensión das distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX	B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.
B5.2. Selección, lectura autónoma e comentario de textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
B5.3. Lecturas expresivas e comprensivas, audicións e lecturas dramatizadas de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.
ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.	
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN
o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.	

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN

4. Concreción de cada estándar de aprendizaxe avaliable:

Estándares de aprendizaxe avaliable
<p>Segundo o RD 1105/2014, no seu artigo 2, define os estándares de aprendizaxe avaliables como especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o estudante debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliables, e permitir graduar o rendemento ou o logro alcanzado. Deben contribuír a facilitar o deseño de probas estandarizadas comparables.</p> <p>O Artigo 13 da Resolución do 27 de xullo de 2015 establece que as programacións didácticas deberán concretar, para cada estándar de aprendizaxe, a temporalización, o grao mínimo de consecución para superar a materia e o procedemento e os instrumentos de avaliación.</p>
<p>Concreción de cada estándar de aprendizaxe avaliable: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.</p>

4.1. Periodización dos estándares:

ESTÁNDARES DE ÁREA	Primeira avaliación	Segunda avaliación
BLOQUE 1: Comunicación oral. escoitar e falar		
B1.1.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.		X
B1.1.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.		X
B1.1.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.		X
B1.2.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	X	
B1.3.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.	X	
B1.3.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.	X	
B1.3.3. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	X	
B1.4.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	X	X
B1.4.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.	X	
B1.4.3. Recoñece a avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.	X	
B1.5.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	X	
B1.5.2. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.	X	X
B1.5.3. Realiza exposicións educativas sinxelas.	X	X
B1.6.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	X	X
B1.6.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	X	X
B1.7.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.		X

B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	X	X	
B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	X	X	
BLOQUE 2: Comunicación escrita. Ler e escribir.	Primeira avaliación	Segunda avaliación	
B2.1.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.		X	
B2.1.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.		X	
B2.2.1. Analiza textos literarios, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.		X	
B2.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo.		X	
B2.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.		X	
B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.		X	
B2.4.1. Produce textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.		X	
B2.5.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.		X	
B2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	X	X	
B2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.		X	X
B2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	X	X	X
B2.8.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.		X	X
B2.8.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.	X	X	X
B2.8.3. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	X	X	
B2.8.4. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.		X	X
B2.8.5. Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.		X	X
B2.9.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	X	X	
BLOQUE 3: Funcionamento da lingua.	Primeira avaliación	Segunda avaliación	
B3.1.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	X	X	
B3.2.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica .	X	X	
B3.2.2. Revisa os textos para puntuar correctamente.	X	X	
B3.3.1. Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.	X	X	
B3.4.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	X	X	
B3.4.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoos coa intención comunicativa e a	X		

tipoloxía textual.			
B3.5.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	X		
B3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	X		
B3.7.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	X		
B3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	X		X
B3.9.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	X	X	X
B3.10.1. Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	X		
B3.10.2. Utiliza un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.	X		
BLOQUE 4: Lingua e sociedade.	Primeira avaliación	Segunda avaliación	
B4.1.1. Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.	X		X
B4.2.1. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	X		
B4.2.2. Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	X		X
B4.2.3. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	X		
B4.3.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	X		
B4.3.2. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.	X		
B4.4.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	X		
BLOQUE 5: Educación literaria.	Primeira avaliación	Segunda avaliación	
B5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.		X	
B5.1.2. Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.		X	
B5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX para a súa lectura.		X	
B5.2.2. Le autonomamente e comenta obras ou textos representativos das literaturas		X	
galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.		X	
B5.2.3. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e		X	

pono en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).			
B5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.		X	X
B5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.		X	
B5.5.1. Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.		X	
B5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.		X	
B5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.		X	
B5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.		X	
B5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.		X	

4.2. Concreción dos procedementos e instrumentos de avaliación.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
BLOQUE 1: Comunicación oral. escoitar e falar		
B1.1. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos.	B1.1.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario. • Intervención oral • Proba escrita
	B1.1.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Cuestionario.
	B1.1.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario. • Caderno de clase
B1.2. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.	B1.2.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
B1.3. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.3.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
	B1.3.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
	B1.3.3. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
	B1.4.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.

B1.4. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais.	informais breves.	
	B1.4.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral
B1.5. Producir textos expositivos e argumentativos en diferentes rexistros.	B1.4.3. Recoñece a avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.	<ul style="list-style-type: none"> Caderno de clase. Cuestionario.
	B1.5.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral
	B1.5.2. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral
B1.6. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.	B1.5.3. Realiza exposicións educativas sinxelas.	<ul style="list-style-type: none"> Exposición
	B1.6.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	<ul style="list-style-type: none"> Caderno de clase.
B1.7. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.	B1.6.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	<ul style="list-style-type: none"> Exposición. Observación directa
	B1.7.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	<ul style="list-style-type: none"> Exposición.
B1.8. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.	B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral
	B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	<ul style="list-style-type: none"> Observación directa
BLOQUE 2: Comunicación escrita. Ler e escribir.		
B2.1. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	B2.1.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	<ul style="list-style-type: none"> Caderno de clase.
	B2.1.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral Caderno de clase.
B2.2. Analizar textos literarios, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	B2.2.1. Analiza textos literarios, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral Caderno de clase. Proba escrita.
B2.3. Comprender, interpretar e valorar textos expositivos e argumentativos.	B2.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral Caderno de clase
	B2.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral Caderno de clase.
	B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.	<ul style="list-style-type: none"> Intervención oral Caderno de clase.

B2.4. Producir textos expositivos e argumentativos.	B2.4.1. Produce textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Exposición.
B2.5. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B2.5.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións.
B2.6. Usar os recursos que ofrecen as bibliotecas e as TIC para obter, organizar e seleccionar información.	B2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
	B2.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos	<ul style="list-style-type: none"> • Traballo • Caderno de clase.
B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto para detectar prexuízos e discriminacións.	B2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
	B2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
B2.8. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	B2.8.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	<ul style="list-style-type: none"> • Traballo • Caderno de clase
	B2.8.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase
	B2.8.3. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral • Caderno de clase
	B2.8.4. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase
	B2.8.5. Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.	<ul style="list-style-type: none"> • Observación directa
B2.9. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.	B2.9.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Observación directa
BLOQUE 3. Funcionamento da lingua.		
B3.1. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	B3.1.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Cuestionario. • Proba escrita.
B3.2. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica e textual.	B3.2.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica .	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.
	B3.2.2. Revisa os textos para puntuar correctamente.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.
B3.3. Analizar e usar correctamente as normas de acentuación.	B3.3.1. Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Cuestionario • Proba escrita.
B3.4. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais.	B3.4.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.
	B3.4.2. Identifica e explica os usos e	

	valores das categorías gramaticais relacionándoos coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita.
B3.5. Recoñecer a estrutura de substantivos, adxectivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	B3.5.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita.
B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.	B3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita.
B3.7. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.	B3.7.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita.
B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.	B3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita.
B3.9. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.	B3.9.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Cuestionario.
B3.10. Reflexionar e explicar as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	B3.10.1. Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita.
	B3.10.2..Utiliza un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Exposición
BLOQUE 4: Lingua e sociedade.		
B4.1. Recoñecer os principios elementos na orixe e formación da lingua galega.	B4.1.1. Recoñece os principios elementos na orixe e formación da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
B4.2 Identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.	B4.2.1. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita.
	B4.2.2. Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita.
	B4.2.3. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.
B4.3 Coñecer e describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.	B4.3.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario.
	B4.3.2. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
B4.4 Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	B4.4.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral • Caderno de clase
BLOQUE 5: Educación literaria.		
	B5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.

B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.	desde as súas orixes ata o século XX.	<ul style="list-style-type: none"> • Cuestionario.
	B5.1.2. Señala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita
B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada	B5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX para a súa lectura.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.
	B5.2.2. Le autonomamente e comenta obras ou textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións • Intervención oral • Cuestionario.
	B5.2.3. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e ponos en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Proba escrita
B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	<ul style="list-style-type: none"> • Intervención oral
B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	B5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	<ul style="list-style-type: none"> • Traballo
B5.5. Consultar fontes de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.	B5.5.1. Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.
B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	B5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase. • Traballo
	B5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos.	<ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase.

5. Concrecións metodolóxicas

Concrecións metodolóxicas

Conxugaranse catro perspectivas complementarias:

- a) A perspectiva instrumental: as linguas como instrumento e vehículo dos demais aprendizaxes. Preténdese promover o dominio da lingua oral e escrita como base da aprendizaxe, do

propio desenvolvemento persoal e da inserción social e profesional.

b) A perspectiva social: as linguas como produto social e conxunto de normas. A súa finalidade é fomentar o respecto ao código e ás súas normas como garantía do intercambio comunicativo.

c) A perspectiva cultural: as linguas como vehículo da literatura. O obxectivo é que tódolos alumnos coñezan o patrimonio lingüístico e literario que nos pertence como membros dunha comunidade.

d) A perspectiva ética: as linguas como soporte do pensamento e vehículo de valores. Foméntase a formación do xuízo desde uns valores intelectuais e morais asumidos críticamente.

O tratamento dos contidos leva, pois, a cabo desde as seguintes consideracións:

- A súa necesaria funcionalidade para satisfacer as necesidades de comunicación dos alumnos en o medio social, cultural e académico, polo que se derivarán do traballo sobre textos orais e escritos, tanto literarios como non literarios.
- A introdución dos contidos debe levar a cabo mediante a análise de realizacións concretas, avanzando desde o persoal e espontáneo cara ao normativo e formal.
- A selección dos contidos debe atender non só á valoración dos niveis normativos cultos da lingua, senón tamén ás variantes idiomáticas e aos rexistros ou usos marcados pola procedencia social dos alumnos, que serán analizados e modificados cando resulte necesario, pero sempre cunha actitude respectuosa.
- A incorporación como contidos propios da materia aqueles que faciliten o traballo interdisciplinar co resto das materias curriculares, atendendo especialmente á interrelación con outros sistemas e códigos de comunicación (plástico, musical, xestual, corporal, gráfico, etc.).
- O desenvolvemento das capacidades lingüísticas e, consecuentemente, o tratamento progresivo dos contidos responden a un modelo que esixe traballar en cada momento todos os aspectos implicados, aínda que con diferentes graos de amplitude e profundidade.
- No desenvolvemento cognitivo do alumno ten influencia decisiva, non só o estudo de contidos, senón tamén o exercicio da súa competencia lingüística, de modo que, canto máis rica sexa a expresión lingüística dun alumno, máis recursos e matices terá o seu pensamento, pois falar mellor implica pensar mellor.

A concreción das experiencias de traballo na aula, desde unha fundamentación teórica aberta e de síntese, buscará a alternancia entre os dous grandes tipos de estratexias: expositivas e de indagación. Estas estratexias materializaranse na utilización de varios métodos didácticos, mesturándoos:

- Interrogativo: mediante a realización de preguntas concretas dirixidas ós alumnos para consolidar coñecementos recentemente expostos e asegurar puntualmente a correcta asimilación dos que se van introducindo
- Indutivo: partindo da análise de fenómenos ou manifestacións particulares, chegamos á xeneralización.
- Dedutivo: aplicando a fenómenos concretos, mediante a elaboración de exercicios, as proposicións de carácter xeral das exposicións .
- Investigador: propiciando procesos de procura e elaboración de informacións para favorecer a construción de novos coñecementos.
- Dialéctico: para chegar a conclusións tras sucesivas fases de análises e sínteses entre todos.

6. Materiais e recursos didácticos que se vaian utilizar

Materiais e recursos didácticos

A selección dos materiais docentes curriculares tratarán de someterse aos seguintes criterios:

1. Adecuación ao contexto educativo do centro.
2. Correspondencia dos obxectivos promovidos cos enunciados da programación.
3. Coherencia dos contidos propostos cos obxectivos, presenza dos diferentes tipos de contido e inclusión de temas transversais.
4. Acertada progresión dos contidos e obxectivos, a súa correspondencia co nivel e a fidelidade á

lóxica interna de cada materia.

Atendendo a estes, poderanse utilizar os seguintes recursos didácticos:

- Material de reprografía: o carácter da materia e a formulación metodolóxica impoñen o uso constante dunha gran variedade de textos para análises e comentario, materiais que se obterán por reprografía (textos, gráficos, cadros, táboas, etc.).
- Noticias e artigos de prensa: a través destes textos preténdese achegar aos alumnos ao coñecemento, comprensión e análise de noticias e temas de actualidade, o que lles permitirá ser críticos ante a realidade que nos rodea.
- Material audiovisual: mediante a proxección co canón de vídeo da clase, especialmente adecuado para a exposición de fragmentos documentais, obras de arte, entrevistas, esquemas, etc. sobre temas que incidan nos contidos da materia.
- Materiais de investigación e consulta: procedentes da biblioteca de aula e biblioteca do centro preferentemente.

7. Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción

7.1 Criterios de avaliación

Avaliacións parciais
A cualificación de cada alumno establecerase a partir das obtidas no traballo diario en clase a través da supervisión das tarefas e exercicios escritos programados e das probas escritas establecidas a tal efecto. Todas estas probas deberán permitir avaliar o grao de concreción na consecución progresiva dos diferentes estándares.
Avaliación final
O alumno acadará o aprobado cando, unha vez ponderadas as cualificacións das diferentes avaliacións, sexa merecedor de cinco ou máis puntos. Esta cualificación deberá dar conta do grao de adquisición dos diferentes estándares.
Avaliación extraordinaria
O alumnado que non superase a avaliación final o módulo no primeiro cuadrimestre poderá realizar no mes de maio unha avaliación extraordinaria deses módulos, que consistirá nunha proba escrita referida ós contidos e correspondentes estándares dos catro bloques de coñecemento nos que se organiza o módulo. Obterán a cualificación de aprobado os que obteñan cinco ou máis puntos.

7.2 Criterios de cualificación

Criterios de cualificación
A cualificación trimestral de cada alumno establecerase a partir das obtidas no traballo diario en clase a través da supervisión das actividades programadas. Estas actividades valoraranse con cualificacións comprendidas entre -0,2 e 0,2 puntos e suporán o 70% da cualificación do bloque. Ademais, realizarase unha proba escrita que terá unha incidencia do 30 % na cualificación do devandito bloque. Aprobará o alumno que, unha vez feito o cómputo de cualificacións positivas e negativas do traballo diario máis a obtida nas probas escritas obteña unha nota igual ou superior a 5. Para os alumnos que non obteñan a cualificación de aprobado mediante este procedemento ou pretendan mellorar a súa cualificación, habilitarase a posibilidade de realizar un exame cos contidos da avaliación. Neste caso aprobarán a avaliación os que obteñan nesa proba unha cualificación igual ou superior a cinco
A cualificación dos contidos mediante os procedementos de avaliación mencionados farase de acordo coa seguinte ponderación dos estándares:

ESTÁNDARES	PONDERACIÓN
B1.1.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	4%
B1.1.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	0,5%
B1.1.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.	1 %
B1.2.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	0%
B1.3.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral e propón solucións para melloralas.	0%
B1.3.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar coa pronuncia da lingua galega.	0,5%
B1.3.3. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	0,25%
B1.4.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	0,5%
B1.4.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais utilizando unha linguaxe correcta e rica.	1 %
B1.4.3. Recoñece a avalía erros nos discursos orais propios e alleos e trata de evitalos.	1 %
B1.5.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	0,25%
B1.5.2. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado a cada situación comunicativa.	2%
B1.5.3. Realiza exposicións educativas sinxelas.	0,5%
B1.6.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	1 %
B1.6.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	0,5%
B1.7.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	1 %
B1.7.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	0%
B1.8.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	0,25%
B2.1.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	4%
B2.1.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	4%
B2.2.1. Analiza textos literarios, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	4%
B2.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto expositivo ou argumentativo.	4%
B2.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	1 %
B2.3.3 Diferencia as explicacións dos argumentos.	1 %
B2.4.1. Produce textos expositivos e argumentativos elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	1 %
B2.5.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	0%
B2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	0,5%
B2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	1 %
B2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	0,5%
B2.8.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	4%
B2.8.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.	0,5%
B2.8.3. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	1 %

B2.8.4. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión internas do texto.	1 %
B2.8.5. Revisa os textos para resolver dificultades de contido e de forma.	0,5%
B2.9.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	0,5%
B3.1.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas das linguas galega e castelá.	4%
B3.2.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual e sintáctica .	4%
B3.2.2. Revisa os textos para puntuar correctamente.	1 %
B3.3.1. Analiza e usa correctamente as normas de acentuación.	1 %
B3.4.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	2%
B3.4.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoos coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	2%
B3.5.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos, adxectivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	2%
B3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	2%
B3.7.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	2%
B3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	2%
B3.9.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	2%
B3.10.1. Identifica e explica as relacións semánticas: sinonimia e antonimia.	2%
B3.10.2..Utiliza un vocabulario amplo e preciso utilizando os recursos proporcionados pola sinonimia.	2%
B4.1.1. Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega.	0,5%
B4.2.1. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	1 %
B4.2.2. Identifica as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	1 %
B4.2.3. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	0,5%
B4.3.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	0,5%
B4.3.2. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción nos diferentes ámbitos.	0,5%
B4.4.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	0,5%
B5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos das literaturas galega e castelá desde as súas orixes ata o século XX.	4%
B5.1.2. Sinala os principais trazos característicos dos distintos períodos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	4%
B5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX para a súa lectura.	1 %
B5.2.2. Le autonomamente e comenta obras ou textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período correspondente.	0,25%
B5.2.3. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos definitorios e pono en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	4%
B5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	0,25%
B5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e	2%

analizan textos representativos das literaturas galega e castelá desde a Idade Media ata o século XX.	
B5.5.1. Consulta fontes de información para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.	1 %
B5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	0,5%
B5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	2%
B5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os propios sentimentos	0%

7.3 Criterios de promoción

Criterios de promoción
O alumno promocionará cando consiga a cualificación de aprobado, isto é, cando obteña cinco ou mais puntos na cualificación en calquera das convocatorias determinadas a tal efecto.

8. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

Indicadores de logro do proceso de ensino e da práctica docente		
ASPECTO QUE SE AVALÍA: PLANIFICACIÓN		
Indicadores	Valoración	Propostas de mellora
1. Programa a materia tendo en conta os estándares de aprendizaxe previstos nas leis educativas.		
2. Programa a materia tendo en conta o tempo dispoñible para o seu desenvolvemento.		
3. Selecciona e secuencia de xeito progresivo os contidos da programación de aula tendo en conta as particularidades de cada un dos grupos.		
4. Programa actividades e estratexias en función dos estándares de aprendizaxe.		
5. Planifica as clases de xeito flexible, preparando actividades e recursos axeitados á programación de aula e ás necesidades e os intereses do alumnado.		
6. Establece os criterios, procedementos e os instrumentos de avaliación e autoavaliación que permiten facer o seguimento do progreso de aprendizaxe dos seus alumnos.		
7. Coordínase co profesorado doutros departamentos que podan ter contidos afíns á súa disciplina.		
ASPECTO QUE SE AVALÍA: MOTIVACIÓN DO ALUMNADO		
Indicadores	Valoración	Propostas de mellora
1. Proporciona un plan de traballo ao principio de cada unidade.		
2. Propón situacións que introduzan a unidade (lecturas, debates, diálogos...).		

3. Relaciona as aprendizaxes con aplicacións reais e / ou coa súa funcionalidade.		
4. Informa sobre os progresos acadados e as dificultades atopadas.		
5. Relaciona os contidos e as actividades cos intereses do alumnado.		
6. Estimula a participación activa dos estudantes en clase.		
7. Promove a reflexión dos temas tratados.		
ASPECTO QUE SE AVALÍA: DESENVOLVEMENTO DO ENSINO		
Indicadores	Valoración	Propostas de mellora
1. Resume as ideas fundamentais discutidas antes de pasar a unha nova unidade ou tema con mapas conceptuais, esquemas...		
2. Cando introduce conceptos novos, relaciónaos, se é posible, cos xa coñecidos; intercala preguntas aclaratorias; pon exemplos...		
3. Ten predisposición para resolver dúbidas e ofrecer asesorías dentro e fóra das clases.		
4. Optimiza o tempo dispoñible para o desenvolvemento de cada unidade didáctica.		
5. Utiliza axuda audiovisual ou de outro tipo para apoiar os contidos na aula.		
6. Promove o traballo cooperativo e mantén unha comunicación fluída cos estudantes.		
7. Desenvolve os contidos dun xeito ordenado e comprensible para os alumnos.		
8. Propón actividades que permitan acadar os estándares de aprendizaxe e as destrezas propias da etapa educativa.		
9. Propón actividades grupais e individuais.		
ASPECTO QUE SE AVALÍA: SEGUIMENTO E AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE		
Indicadores	Valoración	Propostas de mellora
1. Realiza a avaliación inicial a principio de curso para axustar a programación ao nivel dos estudantes.		
2. Detecta os coñecementos previos de cada unidade didáctica.		
3. Revisa, a cotío, os traballos propostos na aula e fóra dela.		
4. Proporciona a información necesaria sobre a resolución das tarefas e o xeito de melloralas.		
5. Corrixe e explica de forma habitual os traballos e actividades dos alumnos e dá pautas para a mellora das súas aprendizaxes.		
6. Utiliza criterios de avaliación abondo, que atenda de xeito equilibrado a avaliación dos diferentes contidos.		
7. Favorece os procesos de autoavaliación e coavaliación.		
8. Propón novas actividades que facilite a adquisición de obxectivos cando estes non teñan sido acadados suficientemente.		
9. Propón novas actividades de máis nivel cando os obxectivos teñan sido acadados con suficiencia.		
10. Utiliza diferentes técnicas de avaliación en función dos contidos, o nivel dos		

estudantes, etc.		
11. Emprega diferentes medios para informar dos resultados aos estudantes e ás familias.		

9. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados

Deseño da avaliación inicial
<p>Realízase ao principio do curso para orientar sobre a programación, metodoloxía a utilizar, organización da aula, actividades recomendadas, etc.</p> <p>Utiliza distintas técnicas para establecer a situación e dinámica do grupo clase en conxunto e de cada alumno individualmente. Os procedementos de avaliación inicial utilizados:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Observación directa: nas primeiras semanas do curso, mediante a participación nas actividades programadas e ponderando os coñecementos e capacidades dos alumnos. - Probas escritas específicas, que serán de dous tipos: <ul style="list-style-type: none"> a) Comprensión lectora: a partir dun texto seleccionado para o nivel educativo b) Expresión: na que o alumno poda determinar con certo grao de fiabilidade a súa competencia expresiva (cohesión, coherencia e adecuación textuais, competencia léxica, corrección ortográfica, etc.) . <p>Trátase entón de privilexiar como criterio o nivel de asimilación dos aspectos fundamentais e instrumentais da materia, fronte a cuestións de carácter conceptual máis específicos, por considera-los primeiros máis reveladores das condicións iniciais dos alumnos e máis susceptibles de medidas correctoras excepcionais.</p>
Medidas individuais e colectivas
<p>Os resultados da avaliación inicial servirán para establecer os coñecementos previos do grupo, que deberán ser precisados ao principio de cada bloque de contidos, co fin de moderar a temporalización prevista na programación Individualmente servirán para determinar as necesidades de apoio ou reforzo de alumnos que presenten dificultades.</p>

10. Medidas de atención á diversidade

Medidas de atención á diversidade
<p>En colaboración co titor e Departamento de Orientación arbitraranse as medidas de atención á diversidade ou adaptacións curriculares que poida requirir o alumnado adulto “co fin de facilitar o seu desenvolvemento óptimo e, se é o caso, a adaptación do currículo establecido na etapa e módulo correspondente” (Orde do 24 de xuño de 2008, artigo 23º, 5c)</p> <p>Así mesmo, “cando a avaliación continua posterior amose que a adscrición a un nivel ou módulo foi inadecuada, a persoa adulta deberá recibir medidas de atención á diversidade ou poderá optar por incorporarse ao módulo que lle corresponda polo seu nivel de coñecementos”. (ibid., artigo 19º, 6)</p>

11. Concreción dos elementos transversais que se traballarán no curso que corresponda

Elementos transversais que se traballarán
<ul style="list-style-type: none"> • Comprensión lectora. <p>A práctica da lectura e afianzamento das estratexias de comprensión de diversos tipos de textos é consustancial ó desenvolvemento da materia e constiúirá unha actividade cotiá do traballo de clase. Buscarase con isto promover o pracer pola lectura e a súa integración no ámbito dos seus intereses, ademais de afianzar a súa capacidade interpretativa e crítica e o seu coñecemento da tradición literaria.</p>

- **Expresión oral e escrita.**

Constitúen obxectivos igualmente prioritarios na área de Lingua Castelá e Literatura todas aquelas estratexias conducentes a mellorar as capacidades expresivas tanto orais como escritas do alumnado dende unha perspectiva que favoreza a reflexión crítica e a progresiva capacidade de autocorrección das súas producións lingüísticas

- **Comunicación audiovisual.**

A comunicación audiovisual está vinculada a instrumentos de exposición e de recollida de información como pizarra dixital, internet, audicións de poemas e fragmentos literarios, etc. que deben integrarse na práctica docente cando a súa produtividade didáctica así o recomende, e no traballo do alumno como un elemento favorecedor da práctica de aprendizaxe

- **Tecnoloxías da información e da comunicación.**

O fomento das TIC xustifícase pola conveniencia de valerse de materiais en soporte dixital para a recollida de información e para a participación en proxectos sobre algún tema do curricul .

- **Emprendemento.**

Fomentaranse actividades que lles permitan ós alumnos consolidar o espírito emprendedor a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo e o sentido crítico.

- **Educación cívica e constitucional**

O Ámbito de Comunicación é moi relevante para fomentar comportamentos non sexistas, racistas ou xenófobos, así como os valores de liberdade, xustiza, igualdade e pluralismo, e a resolución pacífica de conflitos. Ditos valores pode ser obxecto de tratamento mediante a selección de textos que incidan positivamente sobre estas cuestións ou permitan o seu tratamento crítico, especialmente cando se trata de someter a xuízo textos literarios doutros períodos históricos. Por outra banda, a práctica do diálogo e do debate deberán promover as condutas respectuosas cara ós demais e a interiorización da liberdade de expresión como valor fundamental da convivencia democrática.

12. Actividades complementarias e extraescolares

Actividades complementarias e extraescolares

Non se contemplan

13. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación

A programación didáctica poderá revisarse ó remate de cada avaliación, no que se contrastarán os indicadores de logro establecidos no apartado 8 e se analizarán os resultados académicos obtidos no trimestre. Se na avaliación do proceso de ensino e da práctica docente ou na avaliación do resultados académicos se aprecia a necesidade de modificar a programación nalgún aspecto, precisará o visto bo do departamento e virá seguido da comunicación á xefatura de estudos.